

Samhällsutvecklingsförvaltningen
Gunilla Stålfelt

Kommunstyrelsen

Ingående av markavtal om nyttjande av allmän platsmark för elenergianläggningar

Ärendet

Danderyds kommun överlät 1986 kommunens elverksrörelse till Roslags Energi AB. Sedan 2020 är det E.ON Energidistribution AB som har nätkoncession för det lokala elnätet upp till 24 kV inom hela kommunen.

Ledningsägaren har behov av att nyttja mark som kommunen eller Djursholms AB äger, för bibehållande av befintliga samt anläggande och bibehållande av nya ledningar och anläggningar.

Markavtalet syftar till att underlätta och reglera de anläggningsarbeten som behöver ske på det lokala elnätet och som berör allmän platsmark eller så kallade E-områden. Avtalet reglerar även parternas skyldigheter gentemot varandra vad gäller redovisning av ledningar, samordning av anläggningsarbeten och vad som gäller om en anläggning behöver flyttas eller tas bort.

Avtalet gäller retroaktivt från och med den 1 januari 2024 till och med den 31 december 2027 med fem års förlängning om avtalet inte sägs upp. Ledningsägaren ska betala en årlig upplåtelseavgift om 80 000 kronor till kommunen och Djursholms AB. Föreslagen ersättning har tagits fram utifrån den ersättningsnivå som gäller för andra kommuner i stockholmsregionen där ledningsägaren har nätkoncession.

Samhällsutvecklingsförvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen ingår föreslaget markavtal om nyttjande av allmän platsmark för elenergianläggningar mellan Danderyds kommun, Djursholms AB och E.ON Energidistribution.

Bakgrund

Kommunen överlät 1986 sin elverksrörelse till Roslags Energi AB. Överlåtelseavtalet reglerade överlåtelsen av anläggningarna. Sedan 2020 är det ledningsägaren som har nätkoncession för det lokala elnätet upp till 24 kV inom hela kommunen.

För att klara elförsörjningen i kommunen genomför ledningsägaren kontinuerligt underhåll samt ny- och omläggning av ledningsnätet. För ledningsägaren, kommunen och Djursholms AB finns det ett behov av att underlätta och reglera de anläggningsarbeten som behöver ske på det lokala elnätet inom kommunen.

Samhällsutvecklingsförvaltningen
Gunilla Stålfelt

Samhällsutvecklingsförvaltningens utredning

Ledningsdragning för elenergianläggningar sker normalt i gatumark och annan allmän platsmark. Det är i de flesta fall både önskvärt och ändamålsenligt att använda denna mark för ledningsändamål. Detta avtal syftar till att underlätta och reglera de anläggningsarbeten som behöver ske på det lokala elnätet.

Avtalet innebär att kommunen och Djursholms AB upplåter utrymme för ledningsägarens elledningar i mark som utgör allmän platsmark eller E-områden i gällande planer. Upplåtelse för tillkommande nya nätstationer på allmän platsmark kräver att separat avtal träffas. Det gäller även om annan mark än allmän platsmark behöver tas i anspråk.

Upplåtelsen avser anläggande och bibehållande av de elledningar inklusive tillbehör som omfattas av ledningsägarens nätkoncession. Med tillbehör till ledning avses för ledningens ändamål erforderliga anordningar, såsom kabelskåp, jordtag samt övriga säkerhetsanordningar och driftrelaterad kommunikationsutrustning. Såsom tillbehör räknas även vid avtalets tecknande befintliga nätstationer på allmän platsmark och nätstationer inom planlagda E-områden.

Avtalet gäller retroaktivt från och med den 1 januari 2024 till och med den 31 december 2027. Uppsägning ska ske skriftligt senast ett år före avtalstidens utgång. Vid utebliven uppsägning förlängs avtalet med ytterligare fem år för varje gång med två års uppsägningstid.

Ledningsägaren ska betala en årlig upplåtelseavgift som uppgår till 80 000 kronor till kommunen och Djursholms AB. Förslaget till ersättning har tagits fram utifrån den ersättningsnivå som gäller för andra kommuner i stockholmsregionen där ledningsägaren har nätkoncession.

Avgiften ska årligen justeras med hänsyn till förändringarna i konsumentprisindex. Upplåtelseavgiften avser endast upplåtelsen av marken. Förutom upplåtelseavgiften utgår avgifter enligt taxa för tjänster såsom schakt-tillstånd och TA-planer. Avgiften ska årligen justeras med hänsyn till förändringarna i konsumentprisindex.

Markavtalet reglerar även parternas skyldigheter gentemot varandra vad gäller redovisning av ledningar, samordning av anläggningsarbeten och vad som gäller om en anläggning behöver flyttas eller tas bort.

Samhällsutvecklingsförvaltningens bedömning

För att kunna bygga ut elnätet måste elnätsföretag skaffa sig rätt till det av berörd markägare. Sådan rätt skaffar elnätsföretaget sig vanligen genom frivillig överenskommelse med berörd markägare.

Om frivillig överenskommelse inte är möjlig finns möjligheten att pröva markupplåtelsen hos Lantmäteriet genom ledningsrätt. Då prövas frågan om bildande av ledningsrätt enligt reglerna i ledningsrättslagen och frågan om ersättningen för upplåtelsen enligt expropriationslagens regler. Ledningsrätt

Samhällsutvecklingsförvaltningen
Gunilla Stålfelt

innebär en rätt att använda annans mark för att anlägga, nyttja och underhålla ledningar.

Förvaltningen bedömer att en frivillig överenskommelse mellan parterna är att föredra. Hittills har dessa ärenden hanterats genom individuella överenskommelser i enskilda fall, med stöd av delegation från exploateringsingenjören enligt kommunstyrelsens delegationsordning, punkt 4.2.4, avseende upplåtelse av nyttjanderätt i mark för det befintliga elledningsnätet. Förvaltningen anser att en enhetlig hantering av dessa ärenden är fördelaktig och att ett avtal i detta avseende gagnar kommunen.

Då detta är det första avtalet inom ramen för ett förändrat förfarande gör förvaltningen bedömningen att det har väsentlig betydelse och därför inte omfattas av befintlig delegation. Med anledning av detta förordar förvaltningen att beslut fattas av kommunstyrelsen.

Konsekvenser för barn och unga

Genom avtalet får kommunen och Djursholms AB information om planerade anläggningsarbeten. Detta gör det möjligt att minska störningar i miljöer där barn vistas och bevaka att arbeten genomförs med hänsyn till barns säkerhet och framkomlighet, särskilt i närheten av skolor, förskolor och lekplatser.

Ekonomiska konsekvenser

De ekonomiska konsekvenserna hanteras inom befintlig budgetram.

Johan Lindberg
Kommundirektör

Stefan Sorpola
Samhällsutvecklingsdirektör

Handlingar i ärendet

1. Tjänsteutlåtande, Ingående av markavtal om nyttjande av allmän platsmark för elenergianläggningar
2. Markavtal om nyttjande av allmän platsmark för elenergianläggningar

Expedieras
Djursholms AB